

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/35/2017
Identifikačné číslo spisu: 1213216346
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1213216346.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Dactos, s. r. o., so sídlom Československých parašutistov 1, 831 03 Bratislava, IČO: 46 090 932, zastúpenej advokátom Mgr. Jurajom Berčom, Zimná 59, 052 01 Spišská Nová Ves, proti žalovanej DATALAN, a.s., so sídlom Galvaniho 17/A, 821 04 Bratislava, IČO: 35 810 734, zastúpenej Nechala & Co. s.r.o., Panenská 23, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 868 604, o zaplatenie 36.211,62 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/163/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/165/2016-904 zo 4. apríla 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a .

II. Žalobkyňa m á n á r o k proti žalovanej na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/165/2016-904 zo 4. apríla 2017 potvrdil ako vecne správny odvolaním žalovanej napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 24Cb/163/2013-860 z 10. decembra 2016, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobkyni okrem sumy 36.211,62 Eur s úrokmi z omeškania vo výške, zo súm a za dobu vyjadrenú v poradí prvom výroku, priznal náhradu trov konania spolu v sume 9.698,90 Eur.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku poukázal na predmet konania pred súdom prvej inštancie, vymedzený žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava II dňa 30. mája 2013 v spojení so súdom pripustenou zmenou (rozšírením) žaloby v podaniach žalobkyne z 12. augusta 2013 a 28. novembra 2013, ktorými si žalobkyňa uplatnila voči žalovanej z titulu vykonania programátorských prác v období od 1. marca do 31. marca 2013 nárok na zaplatenie sumy 36.211,62 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 9,75 % ročne zo sumy 15.600,- Eur od 9. apríla 2013 do zaplatenia, zo sumy 4.222,80 Eur od 18. apríla 2013 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne zo sumy 16.388,82 Eur od 14. mája 2013 do zaplatenia a nárok na paušálnu náhradu 40,- Eur. Po prejednaní odvolania žalovanej nezistil jeho dôvodnosť a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387

ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) v spojení s ust. § 470 ods. 1, 2 CSP.

3. Krajský súd konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav vo veci a vyvodil správne právne závery. Základom rozhodnutia bol záver o preukázaní vykonania programátorských prác žalobkyňou od 1. do 31. marca 2013 pre žalovanú podľa jej písomnej objednávky, pričom na preukázanie riadneho odovzdania a prevzatia vykonaných prác žalobkyňa doložila akceptačný protokol zo 4. apríla 2013, podpísaný oboma sporovými stranami, na základe ktorého žalobkyňa vystavila žalovanej predmetné faktúry (č. 130100008 na 15.600,- Eur splatná 8. apríla 2013, č. 130100010 na 4.228,60 Eur splatná 17. apríla 2013 a č. 130100016 na 16.388,82 Eur splatná 13. mája 2013). Časť nároku na zaplatenie sumy 15.600 Eur čo do základu a výšky žalovaná nenamietala a uznala dôvodnosť predmetnej faktúry. Zvyšný nárok žalobkyne vyplýval z objednávky plnenia, ktorá vzišla z interného stretnutia sporových strán z 20. marca 2013 o využití pracovníkov žalobkyne na projekte ČSOB Stavebná sporiteľňa, a.s. (formou „outsoursingu“), keď bolo určené pracovisko v sídle žalovanej a pracovníci plnili pokyny žalovanej. Predmetné práce boli vykonané v rámci realizačnej časti druhej fázy vykonania diela podľa zmluvy o dielo z 3. júla 2012, v spojení s dodatkom č. 1 a 2, uzavretej medzi žalovanou ako zhotoviteľom a ČSOB Stavebná sporiteľňa, a.s. ako objednávatelom. Odvolací súd nepovažoval žalovanou namietané závery a rozhodnutie súdu prvej inštancie za prekvapivé a súhlasil s ním, že ústna forma zmluvy sa týkala dodania pracovníkov na zabezpečenie programátorských prác, pričom zmluva o dielo na druhú realizačnú fázu uzatvorená nebola, keďže nebola naplnená požiadavka žalobkyne na jej písomnú formu. Pokiaľ bol žalobkyňi zaslaný iba finálny návrh zmluvy, tak k jej podpisu nedošlo. V tomto smere odvolací súd poukázal na vykonané dokazovanie a jeho vyhodnotenie, s dôrazom na výpovede svedkov (I., V., X.) a z nich vyplývajúce zistenia. Stotožnil sa so súdom prvej inštancie, že nebolo preukázané medzi sporovými stranami uzavretie platnej ústnej zmluvy o dielo na vykonanie diela predstavujúceho realizačnú časť - druhú fázu projektu ako celku spolu s dohodou o cene diela a termínoch plnenia. Za preukázané považoval vykonanie programátorských prác, ktorých cenu žalobkyňa uplatňuje v predmetnom konaní na základe samostatných objednávok žalovanej, a to písomnej objednávky z 1. marca 2013 a objednávky, ktorá vyplynula z interného stretnutia z 20. marca 2013, pričom samotné vykonanie prác a ich cena v priebehu konania v podstate neboli sporné, keďže žalovaná v rámci procesnej obrany voči žalobe navrhovala započítať svoj nárok na náhradu škody.

4. K obrane žalovanej voči žalobe odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uviedol, že žalovaná tvrdenia o nekvalite programátorských prác vykonaných žalobkyňou nepreukázala, ani to, že by si v tejto súvislosti uplatnila reklamačný nárok (zľavu z ceny), ktorý by mal vplyv na výšku žalovanej istiny. Pokiaľ žalovaná žiadala započítať svoj nárok na náhradu škody, tak podľa odvolacieho súdu bol správny záver súdu prvej inštancie, že nebol naplnený jeden zo základných predpokladov vzniku práva na náhradu škody, a to porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu, ak táto zmluvná povinnosť (dodržanie konkrétnych termínov plnenia) nebola dojednaná. Vyplýva to zo záveru, že nebolo preukázané uzavretie zmluvy sporových strán na realizáciu druhej fázy projektu a dojednanie termínov plnenia nebolo ani súčasťou ústne uzavretých nepomenovaných zmlúv o poskytnutí pracovníkov žalobkyne na vykonávanie programátorských prác. Odvolací súd uviedol, že žalobkyňa nemôže niesť zodpovednosť za záväzok, ktorý na seba zobrala žalovaná tým, že na jednej strane sa zaviazala investorovi na zhotovenie určitého diela - prvej a druhej fázy, avšak bez toho, aby mala so subdodávateľom uzatvorenú zmluvu o dielo na realizáciu oboch fáz diela.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) v zákonnej lehote dovolanie podľa ust. § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že v konaní došlo k vade, keď súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovanej tak bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“).

6. Podľa žalovanej napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie vychádzajú aj

z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, teda že rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp. zn. 1VCdo 2/2017 zo 17. apríla 2017, podľa ktorého je kumulácia dôvodov dovolania podľa ustanovení § 420 a § 421 CSP nepripustná a viazanosť senátov najvyššieho súdu týmto právnym názorom, dovolateľka uviedla „iba najzávažnejšie vady s ohľadom na zásah do základných práv a slobôd“. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne žiadala, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu až do rozhodnutia o jej dovolaní.

7. Podľa žalovanej došlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom, vadám zmätočnosti, a to prekvapivým rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý bol v rozpore s priebehom konania ako aj rozsudkom odvolacieho súdu, ktorý použil novú argumentáciu. Vady konania spočívajú aj v nedostatočnom odôvodnení rozsudkov súdov oboch inštancií, keď neboli zodpovedané podstatné otázky predmetu sporu. Prekvapivosť rozhodnutí súdov v spore videla žalovaná v porušení požiadavky predvídateľnosti konania, keďže prekvapivé rozhodnutie súdu prvej inštancie odporovalo priebehu konania a vysloveným právnym názorom a odvolací súd použil argumentáciu, ktorú nepoužil súd prvej inštancie a neumožnil žalovanej sa k veci vyjadriť a navrhnúť vykonanie dôkazov.

8. Dovolateľka uviedla, že počas všetkých pojednávaní súd prvej inštancie vyjadroval opakovane jednoznačný právny názor, že zmluva o dielo bola medzi sporovými stranami v danej veci uzavretá. Aj z prepisu zvukového záznamu z pojednávania vyplýva, že súd nemal pochybnosti o vzniku ústnej zmluvy o dielo a poprel všetky námietky žalobkyne, ktoré smerovali k spochybneniu jej vzniku. Žalovaná sa týmto postupom riadila, nakoľko súd jej tým určil aj predmet a smerovanie dokazovania, ktorým bolo stanovenie obsahu ústne uzavretej zmluvy o dielo. Následne však súd prvej inštancie meritórne rozhodol tak, že zmluva o dielo uzavretá nebola, ale bola uzavretá zmluva na výkon činností (dodanie externých pracovníkov - tzv. outsourcing). V prvoinštančnom rozsudku absentuje vysporiadanie sa s argumentáciou žalovanej o uzavretí ústnej zmluvy. Žalovaná uviedla, že bola ako sporová strana „zaskočená iným právnym posúdením v rozsudku“, ako vzhľadom na právne posúdenie súdu počas konania mohla „legitímne očakávať“. Podľa nej bolo povinnosťou súdu vyjadriť počas konania zmenu právneho názoru, t. j., že je sporná skutočnosť, či bola uzavretá zmluva o dielo alebo ide o iný typ zmluvného vzťahu. Bez toho bolo žalovanej znemožnené reálne a efektívne hájiť pred súdom svoje práva. Dôvody v rozsudku odvolacieho súdu k namietanému postupu súdu (sudcu) prvej inštancie a záverom vo veci samej sú podľa žalovanej arbitrárne, neumožňujúce prieskum, keďže predmetom zmluvy o dielo je vždy hmotne zachytený výsledok činnosti a nie činnosť samotná, dielo nebolo na túto časť špecifikované, inak by boli jasné aj ďalšie aspekty (napr. termíny, odovzdanie, vady).

9. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu podľa žalovanej presvedčivo nevysvetľuje viaceré, v podanom odvolaní, tvrdené skutočnosti. Záver o tom, že žalobkyňa nemala vedomosť o uzavretí zmluvy žalovanej s „ČSOB SS“ nemá podľa dovolateľky podklad v postupe súdu prvej inštancie a dokazovaní, naopak podľa nej bola svedeckými výpoveďami preukázaná spolupráca žalobkyne priamo s koncovým zákazníkom. Ak by mala žalovaná možnosť sa k tejto argumentácii vyjadriť, navrhla by dôkazy, ktoré preukazujú v dovolaní uvádzané skutočnosti.

10. S poukazom na ust. § 220 ods. 2 CSP a niektoré rozhodnutia ústavného súdu a ESLD o práve účastníka súdneho konania na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia, žalovaná uviedla, že vo svojich podaniach (z 25.2.2014 a 20.1.2016) podrobne opísala priebeh spolupráce so žalobkyňou, spôsob, ako dochádzalo k stanoveniu dodávaného diela v spolupráci s koncovým zákazníkom ako aj k stanovovaniu ceny diela. Rozsiahle odôvodnenia v rozhodnutiach súdov oboch inštancií však presvedčivo nevysvetľujú (nevyvracajú) žalovanou tvrdené skutočnosti, uvádzané aj v jej odvolaní a dovolaní. V rozhodnutiach nebola zohľadnená a vysvetlená „celistvosť diela“. Žalovaná opakovane poukazovala na nemožnosť realizácie druhej časti - implementácie iným subjektom ako žalobkyňou. Obe časti sú vzájomne prepojené a jedinečné, preto realizovanie samotnej analýzy nebolo nikdy predmetom dohody

sporových strán. Žalovaná nesúhlasila s vysvetlením, že by jedna zo zmluvných strán trvala na podpise písomnej zmluvy o dielo podľa ust. § 272 ods. 1 a 2 OBZ, čo nemá základ v preukázanom skutkovom stave. Podľa nej k výmenám návrhov písomnej zmluvy o dielo ako aj k namietanému stretnutiu dochádzalo až v marci 2013, pričom druhá implementačná časť začala už v októbri 2012. Uviedla, že žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy o vznesení podmienky platnosti ústnej zmluvy o dielo, naopak realizovala implementačnú časť tak, ako by zmluva bola uzatvorená. Z týchto dôvodov bolo jej právo na spravodlivý proces porušené a napadnuté rozhodnutie označila ako nepreskúmateľné.

11. Dovolateľka uviedla, že napadnutý rozsudok ako aj rozsudok súdu prvej inštancie vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, t. j. rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Nesprávne právne posúdenie spočívalo v otázke uzatvorenia ústnej zmluvy o dielo. Aj žalobkyňou namietané neuplatnenie väd plnenia by bolo v rozpore s tvrdením žalovanej o uzatvorení ústnej zmluvy o dielo. Žalovaná neuznala oprávnenosť faktúr a akceptáciu prvej faktúry podmienila dodaním realizovanej časti diela žalobkyňou. Keďže k odovzdaniu diela podľa ústnej zmluvy nedošlo, transformovali sa všetky nároky z väd na nároky na náhradu škody.

12. Odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa § 444 CSP žalovaná odôvodnila dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré videla v tom, že žalobkyňa nie je aktívnou spoločnosťou, má minimálny majetok, sídli v bytovom dome, nezamestnáva žiadnych zamestnancov a poukázala na tržby žalobkyne za roky 2014 a 2015 s tým, že existuje dôvodná obava, že výkonom rozhodnutia by mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania rozhodnutia o dovolaní. V tomto smere poukázala na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 481/2012-27 zo 14. februára 2013. Žalobkyni naopak nehrozí žiadna ujma nariadením odkladu vykonateľnosti, keďže žalovaná je spoločnosť, ktorá disponuje majetkom dostatočným na splatenie žalovanej sumy.

13. Žalobkyňa v podanom písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne aj právne správne rozhodnutia. Dovolanie žalovanej navrhla odmietnuť pre jeho neprípustnosť a absenciu uvedenia konkrétnych dôvodov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Nie je tiež prípustné dovolaním priamo napádať rozsudok súdu prvej inštancie. Podľa žalobkyne k prekvapivému rozhodnutiu nedošlo, keďže jej argumentácia v spore bola počas celého konania konzistentná a dokazovanie sa viedlo najmä k otázke, či medzi stranami došlo k uzatvoreniu ústnej zmluvy o dielo na realizáciu celej implementačnej fázy dodávky diela. To, že sa súdy zaoberali otázkou platnosti žalovanou tvrdenej zmluvy o dielo vzhľadom na kompenzačnú námietku žalovanej a že sa nestotožnili s jej právnym názorom, neznamená, že došlo k prekvapivému rozhodnutiu a k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietanú časť prednesu sudkyne na pojednávaní 22. septembra 2016 žalovaná vytrhla z kontextu, pričom postup súdu prvej inštancie v konaní nemožno považovať za nepredvídateľný. Podľa žalobkyne odvolací súd nepoužil v napadnutom rozsudku novú argumentáciu, keďže vychádzal z dôkazov vykonaných pred súdom prvej inštancie, z podaní sporových strán v odvolacom konaní a odôvodnenie rozsudku je dostatočné, zákonné a preskúmateľné. K tvrdým právnym vadám žalovaná neoznačila judikatúru, od ktorej sa mal odvolací súd v napadnutom rozsudku odkloniť. Žalobkyňa nesúhlasila s odkladom vykonateľnosti napadnutého rozsudku a poprela správnosť tvrdení, že by nebola bonitnou spoločnosťou, pričom zdôraznila, že naopak žalovaná doteraz voči nej neplní dlhodobo splatné záväzky tvoriace predmet dovolaním napadnutého rozhodnutia.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), za splnenia podmienky podľa ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

15. Dovolanie žalovaná podala po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“). Aj po zmene právnej úpravy

civilného sporového konania treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie podľa CSP nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

16. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

17. Podľa ust. § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Podľa ust. § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

19. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľka videla dôvod prípustnosti dovolania v ustanovení § 420 písm. f/ CSP, ako aj v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Otázka kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania bola riešená v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017, sp. zn. 1VCdo/2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 CSP a § 421 CSP je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska ust. § 420 CSP.

20. S poukazom na ustanovenie § 48 ods. 3 CSP je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senát dovolacieho súdu rozhodujúci vo veci záväzný. Z tohto dôvodu nie je vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu oprávnený posudzovať prípustnosť dovolania žalovanej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Preto sa dovolací súd obmedzil na posúdenie prípustnosti dovolania žalovanej len podľa ust. § 420 písm. f/ CSP.

21. S poukazom na odlišnú úpravu dovolania účinnú od 1. júla 2016, na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 CSP, musí v dovolaní jednoznačne uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou podľa ust. § 431 ods. 2 CSP uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľkou tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd, na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, nie je oprávnený nahrádzať pasivitou dovolateľky, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jej právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predloženom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 CSP. Uvedené znamená, že nepostačuje, ak v rámci textu dovolania dovolateľka skonštatuje, že podľa jej názoru je nejaký čiastkový záver odvolacieho súdu nepreskúmateľný, prípadne arbitrárny, avšak neuvedie, že týmto konkrétnym postupom odvolacieho súdu malo, resp. mohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle

ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

22. Existencia niektorej z procesných väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP zakladá prípustnosť dovolania a zároveň jeho opodstatnenosť.

23. Dovolací súd, vzhľadom na viazanosť vymedzenými dovolacími dôvodmi, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo, len v dovolateľkou namietanom rozsahu ust. § 420 písm. f/ CSP.

24. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

26. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m. m. I. ÚS 62/97 , II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

27. Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak, ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

28. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP však nie je významný subjektívny názor dovolateľky, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľkou vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že preskúmavanie žalovanou vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania možné v časti, kde žalovaná namietala, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktoré spočíva a/ v prekvapivom rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol v rozpore s priebehom konania, b/ v prekvapivom rozsudku odvolacieho súdu, ktorý použil novú argumentáciu a c/ v nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie ako aj rozsudku odvolacieho súdu, keď neboli zodpovedané podstatné otázky predmetu sporu.

30. K uvedenej námietke (ad a/), žalovaná uviedla, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, ktoré spočíva v prekvapivom rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol v rozpore s priebehom konania, keď k porušeniu požiadavky predvídateľnosti súdneho konania došlo postupom súdu prvej inštancie, ktorý napriek tomu, že „vyjadroval opakovane jednoznačný právny názor“, že zmluva o dielo bola medzi

sporovými stranami uzavretá, meritórne rozhodol tak, že zmluva o dielo uzavretá nebola, ale bola uzavretá zmluva na výkon činností - tzv. outsourcing. To malo za následok, že žalovaná bola zaskočená iným právnym posúdením v rozsudku samotnom, ako vzhľadom na právne posúdenie súdu počas konania mohla legitímne očakávať, pričom odvolací súd sa s týmto postupom a rozhodnutím súdu prvej inštancie stotožnil.

31. Primárne je potrebné uviesť, že dovolaním je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu a nie priamo rozhodnutie súdu prvej inštancie. K prieskumu dovolacích dôvodov žalovanej uvedených pod ad a/ z hľadiska naplnenia dôvodov prípustnosti podľa ust. § 420 písm. f/ CSP tak mohlo dôjsť len v rámci napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, potvrdzujúceho rozsudok súdu prvej inštancie.

32. Vo vzťahu ku konaniu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, je v zásade možné súhlasiť s dovolateľkou, že z hľadiska ústavného práva na spravodlivý proces je jednou zo základných požiadaviek na súdne rozhodnutie jeho predvídateľnosť. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/42/2010 zo 17. októbra 2011).

33. Namietaný prejudiciálny záver odvolacieho súdu, ktorý zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že skutkovým a právnym základom žalobkyňou dôvodne uplatnenej peňažnej pohľadávky bola medzi sporovými stranami uzavretá inominátna zmluva ohľadom dodania pracovníkov na realizáciu programátorských prác pre tzv. druhú (realizačnú) fázu diela dohodnutého medzi žalovanou ako zhotoviteľom a „ČSOB SS“ ako objednávateľom (a teda nie zmluva o dielo medzi sporovými stranami tvrdená žalovanou), však v danom prípade netvorí prekvapivé rozhodnutie spočívajúce v nepredvídateľnom postupe súdu prvej inštancie. Predmetnou námietkou žalovanej sa zaoberal už odvolací súd, ktorý v napadnutom rozsudku poukázal na vykonané dokazovanie a na zdôraznenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie konkretizoval, z ktorých dôkazov namietaný záver vyplynul.

34. Po oboznámení sa s priebehom celého konania, osobitne vykonaných pojednávaní pred súdom prvého stupňa, ani dovolací súd nezistil, že by došlo k tvrdenému rozporu medzi procesným postupom - v priebehu konania prejavovým predbežným názorom konajúceho sudcu - oproti meritórnemu rozhodnutiu. Relevantné bolo, že žalobkyňa uplatňovala svoj nárok ako zmluvný, k čomu bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, ku ktorému sa mali možnosť obe sporové strany vyjadriť, a pokiaľ sa hodnotenie dôkazov, z nich vyvedené skutkové a právne závery nezhodovali s právnym názorom predkladaným súdu žalovanou, tak to nie je možné v danom prípade považovať za nepredvídateľný postup, ktorého výsledkom by bolo prekvapivé súdne rozhodnutie. Nesvedčí o tom ani žalovanou poukazovaný priebeh pojednávania 22.9.2015 podľa prepisu časti jeho zvukového záznamu, doloženého k odvolaniu, keď nie je možné žalovanou subjektívne vnímanie postupu súdu (sudcu) prvej inštancie, podľa ustanovení § 100 ods. 1 veta tretia OSP v spojení s § 118 ods. 1 až 3 zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“), zamieňať s výsledným procesom zhodnotenia sporu po skončení celého dokazovania podľa § 132 OSP (teraz § 191 ods. 1 CSP), ku ktorému sa sporové strany mali možnosť vyjadriť. Relevantné bolo vyznenie celého priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ako vyplýva z obsahu spisu, a nie len z jeho kontextu vytrhnutý prejav sudcu (č. l. 881 - 882 spisu) pri vedení dokazovania v rámci spôsobu kladenia otázok svedkovi na pojednávaní 22.9.2015 (zápisnica č. l. 801 - 808 spisu). Napokon dovolateľka ani nešpecifikovala, aké (ďalšie, iné) dokazovanie by navrhla na preukázanie existencie zmluvnej povinnosti žalobkyne plniť v určitých termínoch, za porušenie ktorej povinnosti (zmluvného záväzku) žiadala kompenzovať svoju pohľadávku z titulu náhrady škody voči pohľadávke žalobkyne.

35. Dovolací súd pre úplnosť pripomína aj staršiu judikatúru k otázke odňatia možnosti konať pred súdom, ktorá je aktuálne primerane aplikovateľná aj v prípade dovolania podaného podľa ust. § 420

písm. f/ CSP a podľa ktorej podmienka prípustnosti dovolania podľa ust § 237 písm. f/ OSP nie je splnená v prípade, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania, napríklad tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (R 37/1993).

36. Dovolací súd preskúmaním veci nezistil zmätočnosť rozsudku odvolacieho súdu ani z tvrdeného dôvodu jeho prekvapivosti v tom, že mal použiť novú argumentáciu (ad b/). Ide o potvrdzujúce rozhodnutie, v ktorom sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi meritórneho rozhodnutia sporu uvedenými v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie jeho vecnej správnosti uviedol ďalšie dôvody. Nešlo však o úplne nové skutočnosti, bez väzby na prvoinštančné konanie, ale o rozvinutie a podporu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie. Takýto postup je súladný s úpravou v ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Relevantné bolo, že základom potvrdzujúceho rozsudku boli skutkové a právne dôvody uvádzané súdom prvej inštancie a pokiaľ ich odvolací súd v intenciách príslušnej procesnej právnej úpravy precizoval, tak nešlo o postup, ktorým by dovolateľke ako sporovej strane znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by porušil jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 170/2005, podľa ktorého „...pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu“, a na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa ktorého „...odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.“

37. V nadväznosti na uvedené, k napádanej zmätočnosti rozsudku odvolacieho súdu (ad c/) z dôvodu, že odvolací súd ani súd prvej inštancie v odôvodnení svojich rozhodnutí neobsiahli zásadné vysvetlenie dôvodov, podľa názoru žalovanej, podstatných pre rozhodnutie vo veci, dovolací súd po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, vrátane konania a predmetného rozsudku súdu prvej inštancie, konštatuje, že nezistil v dovolaní tvrdený nesprávny procesný postup z hľadiska naplnenia dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP.

38. Nepochybne do práva na spravodlivý proces patrí právo sporovej strany na preskúmateľné, dostatočne odôvodnené súdne rozhodnutie, s náležitostiami vyžadovanými zákonnou úpravou procesného práva. Ku dňu vydania rozsudku súdu prvej inštancie (10.2.2016) išlo o ustanovenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa ust. § 393 ods. 2 CSP, platného a účinného ku dňu vydania dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (4.4.2017), v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonali a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

39. Z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

40. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd odkazuje aj na závery

zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 3.12.2015 pod R 2/2016, podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

41. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

42. Rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je možné považovať ho za nedostatočne odôvodnené. Základnými odvolacími námietkami žalovanej sa odvolací súd zaoberal a napriek tomu, že už prvoinštančné rozhodnutie dávalo odpovede na vznesené námietky, odvolací súd uviedol na zdôraznenie správnosti jeho záverov aj ďalšie dôvody. Dovolateľka v podstate vytyká rozhodnutiam súdov oboch inštancií, že sa nestotožnila s ňou predkladaným hodnotením skutkového stavu a právnym názorom a v konečnom dôsledku vychádzali zo záveru o neunesení dôkazného bremena žalovanej vo vzťahu k jej kompenzačnej obrane, založenej na tvrdení o existencii (druhej) zmluvy o dielo medzi sporovými stranami na druhú realizačnú fázu projektu. Nie je však možné dôvodne vytykať súdom oboch inštancií, že sa vo svojich rozhodnutiach v odôvodnení nevysporiadali s argumentáciou sporových strán podľa predstáv dovolateľky. V rámci celého súdneho konania mala žalovaná vytvorený dostatočný priestor pre produkovanie svojej obrany voči žalobe i jej preukázania. To, že v konečnom dôsledku súdy oboch inštancií dospeli k záveru o neunesení dôkazného bremena na preukázanie obrany uplatnenej žalovanou a žalobe vyhovel, teda, že žalovaná v spore neuspela, nie je možné interpretovať ako porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces.

43. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého potvrdzujúceho rozsudku (odseky 23 až 37), ktorý s rozsudkom súdu prvej inštancie tvorí celok, okrem stotožnenia sa s odôvodnením prvoinštančného rozhodnutia v súlade s ust. § 387 ods. 1, 2 CSP dostatočne reagoval aj na argumentáciu žalovanej v odvolaní, primerane vysvetlil skutkové a právne závery pre vyhovenie žalobe aj pre záver o nepreukázaní obrany žalovanej. Polemizovanie - nespokojnosť dovolateľky s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym posúdením v spore súdmi oboch inštancií, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia (§ 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP), netvorí prípustný dôvod dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP.

44. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa dovolateľka nestotožňuje. Nespokojnosť s právnym posúdením veci, ktorá je z obsahu dovolania zjavná, dovolateľka subsumovala pod námietky zmätočnosti procesného postupu a rozhodnutia oboch dotknutých súdov. Nesprávne právne posúdenie však prípustnosť dovolania pre vadu zmätočnosti podľa vymedzeného dovolacieho dôvodu v ust. § 420 písm. f) CSP nezakladá.

45. Dovolací súd dospel k záveru, že obe rozhodnutia súdov nižšej inštancie zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súdy prvej inštancie, ako aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokovávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súdy primerane

vysvetlili, z akých úvah a dôkazov vychádzali pri otázke vzniku, existencie a oprávnenosti žalovanej pohľadávky (z plnenia inominátnej zmluvy sporových strán), pričom dostatočne jasne, výstižne a presvedčivo vysvetlili, prečo nevyhodnotili žalovanou uplatnenú protipohľadávku z titulu náhrady škody ako preukázanú.

46. Najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdov nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 393 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 369/2013 zo 17. marca 2016).

47. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolateľkou namietanej vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

48. Keďže dovolanie bolo odmietnuté, dovolací súd o návrhu žalovanej na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia nerozhodoval.

49. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobkyně rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

50. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.